

Windenergie Parkstad-Zuid

Verslag werksessie 2 – werkgroep bijeenkomsten 3 en 5 februari 2020

Thema: Mogelijke locaties windenergie Parkstad-Zuid

Introductie

Op de startbijeenkomst op 25 november 2019 is door de wethouders van Heerlen, Kerkrade en Simpelveld de intentie uitgesproken om 4 tot 8 windmolens in het gebied Parkstad-Zuid te plaatsen.

Na de startbijeenkomst hebben ongeveer 50 belangstellenden aangegeven deel te willen nemen aan sessies.

Er zijn in totaal 4 sessies gepland met het doel een advies richting de gemeente te geven over windmolens in het zoekgebied.

Het vervolg van de bijeenkomst op 25 november 2019 heeft plaatsgevonden op 20 en 21 januari 2020. Tijdens deze sessies zijn de voorwaarden en voordelen van windenergie in en voor de regio besproken. Op de website www.windenergieparkstad.nl is het verslag van deze sessies te lezen.

Op 3 en 5 februari 2020 hebben weer werksessies plaatsgevonden. Het doel is potentiële locaties in het gebied Parkstad-Zuid te zoeken met aandacht voor omgevingseffecten.

De deelnemers hebben aan het begin van de werksessies een korte terugblik op de werksessies van 20 en 21 januari 2020 gekregen. In die werksessies zijn de gesprekken gegaan over hoe windenergie kan worden ontwikkeld, onder welke voorwaarden en de voordelen van windenergie in en voor de regio. In deze 2^e workshop wordt ingegaan op de volgende vragen: Waar zouden in het zoekgebied Parkstad-Zuid mogelijk windmolens kunnen worden gerealiseerd? En wat zijn hiervan de effecten op en voor de omgeving?

De bedoeling van de avond is te komen tot een aantal potentiële locaties (minimaal 4 locaties- maximaal 8 locaties) voor de bouw van windmolens met inachtneming van de omgevingseffecten.

Aan de hand van een korte presentatie hebben de deelnemers uitleg gekregen over de factoren waarmee rekening dient te worden gehouden bij hun locatiekeuze. Factoren die van belang zijn bij het bepalen van een locatie zijn vreemde eigendommen, locatie-invloed op opbrengsten, aanwezigheid van ondergrondse transportleidingen met gevaarlijke stoffen, afstand tot andere windmolens, wet- en regelgeving etc. Ook de aanwezigheid van een geschikt elektriciteitsnet naar een schakelpunt/station (bijvoorbeeld schakelstation Terwinselen aan de Rukkerweg) bepaalt mee in de keuze van de locatie.

Er is een presentatie gegeven om het begrip omgevingseffecten te verduidelijken. Met de omgevingseffecten dient rekening te worden gehouden bij het plaatsen van windmolens. Bekende omgevingseffecten zijn geluid, slagschaduw, natuurwaarde en veiligheid. Ook spelen nog andere aspecten zoals afstand tussen windmolens, infrastructuur, verschillende groottes van windmolens in relatie tot de opbrengst, windmolens versus zon en grondeigendom.

Geluid

Bepalend is volgens Nederlandse norm de geluidsbelasting op de gevels van woningen. Er is dus geen afstandsnorm. Overdag mag deze niet hoger dan 47 dB(A) zijn en bij nachtelijke uren niet hoger dan 41 dB(A). Het geluid dat van de windmolen afkomt wordt veroorzaakt door het draaien van de wieken en de draaiende delen in het molenhuis bovenin.

Slagschaduw

De ronddraaiende wieken van een windmolen kunnen een bewegende schaduw werpen op de omgeving. Dit wordt slagschaduw genoemd. Deze slagschaduw kan hinder veroorzaken als de windmolen dicht bij een woning staat, vooral bij een laagstaande zon. De schaduw wordt dan langer en bereikt ook woningen die verder weg staan. Heeft een woning een gevel met ramen, dan mag maximaal 17 dagen per jaar slagschaduw op de gevel vallen, gedurende maximaal 20 minuten per dag (bewolkte dagen hoeven niet te worden meegerekend). Indien de norm wordt overschreden, dan wordt de stilstandvoorziening ingeschakeld.

Natuurwaarde

In Nederland is weinig natuur. Deze moet dan ook beschermd worden. In het zoekgebied van de regio Parkstad-Zuid bevindt zich geen Natura 2000- gebied. Net ten westen van de A76 in het noordwestelijk deel van het zoekgebied ligt het Natura 2000- gebied Kunderberg en Imstenraderbos (Geleenbeekdal). Afhankelijk van de effecten kan er aan de rand gebouwd worden maar dan dient er natuurcompensatie plaats te vinden. Bij het verder uitwerken van een mogelijke locatie zal getoetst worden aan Wet Natuurbescherming en andere regelgeving.

Veiligheid

Veiligheid is vooral gericht op het voorkomen van ongelukken. Er zullen risico's worden berekend, die vervolgens worden vertaald in contouren. In deze contouren mogen zich dan geen gebouwen met speciale functies bevinden zoals ziekenhuizen of kantoorpanden. Ook de afstand van de windmolen tot aan auto(snel)wegen, bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse transportleidingen worden in het risicoprofiel meegenomen. Een voorbeeld hiervan is het grensgebied tussen Heerlen en Bocholtz. Hier bevinden zich ondergrondse transportbuizen. Hierop mag niet gebouwd worden en dient een bepaalde veiligheidsafstand aangehouden te worden.

Aan de slag

Na deze korte introductie zijn de aanwezigen zelf aan de slag gegaan. De interactieve groepsessie was opgedeeld in twee rondes. In de eerste ronde hebben deelnemers individueel nagedacht over zijn of haar mogelijke voorkeurslocatie(s) en hebben zij hierbij voor- én tegenargumenten opgeschreven. Wanneer de laatste persoon aan tafel hiermee klaar was, heeft iedere deelnemer zijn of haar mogelijke locaties toegelicht, vooralsnog zonder hierbij de discussie aan te gaan.

In de tweede ronde werd gezamenlijk elke potentiële locatie besproken. Niet alleen de voordelen werden benoemd maar ook de nadelen. Zo zijn de voorkeurslocaties tot stand gekomen. Goed gemotiveerd verdwenen er ook locaties. Na de gesprekken gaf van elke groep een persoon een korte pitch over hun zoektocht en resultaten.

Conclusie deelnemers

Door alle groepen is geconcludeerd dat de potentiële locaties van windmolens op of nabij industrieterreinen en langs autosnelwegen dienen te liggen. In ieder geval zo ver mogelijk van woningen om overlast van geluid en slagschaduw zoveel mogelijk te beperken. Andere redenen voor deze gebieden zijn het toch al rommelige landschap van de bedrijventerreinen en de aansluiting met bestaande landschappelijke elementen. Diverse groepen hebben geopperd om windmolens te clusteren op de Beitel. Een veel gehoord argument is de lijnopstelling van de windmolens langs de autosnelweg. Een deel van de groepen pleit ervoor om vanuit maatschappelijk oogpunt de geografische verspreiding van de windmolens eerlijk te verdelen.

3D presentatie

Het is natuurlijk lastig om voor te stellen welke gevolgen de keuze voor een potentiële locatie op een papieren kaart werkelijk zal hebben op de leefomgeving. Er is daarom voor gekozen om per avond de resultaten van één tafel inzichtelijk te maken door middel van een 3D-model, waarbij de (landschappelijke) impact van dit scenario getoond werd. De bestaande windmolens net over de grens in Duitsland zijn hierin ook meegenomen. Zo konden de deelnemers een goede inschatting maken wat de effecten voor de eigen omgeving zijn, zoals hoe de slagschaduw op verschillende tijdstippen in de zomer- en winterperiode verloopt, en wat de visuele impact van een windmolen is gezien vanuit de eigen straat of tuin. Daarbij is getoond wat de impact is wanneer meerdere windmolens in een rij geplaatst worden of wanneer zij in een kleiner groepje of op zichzelf staan.

Afronding werksessie

De tafelgesprekken hebben potentiële locaties opgeleverd. Verdere onderzoeken naar de haalbaarheid zullen moeten plaatsvinden. De 3D presentatie heeft een goed beeld van de effecten weergegeven.

Aandachtspunten/Idee

Tijdens de bijeenkomst is ook aandacht gevraagd voor de mogelijke gezondheidsrisico's. Een voorbeeld hiervan is de laagfrequente toon veroorzaakt door de windmolens. Bij het uitwerken van de nu opgehaalde zoeklocaties zal hieraan meer aandacht besteed gaan worden.

Een ander belangrijk aandachtspunt is transparantie. De gemaakte afwegingen van een gemeente voor een locatie moeten transparant zijn. Het proces moet duidelijk zijn. Burgers willen geen ondoorzichtige processen. Ze zijn nu bij het participatie proces betrokken en willen dat ook blijven. Wederom is herhaald dat de inbreng van de aanwezigen gebruikt wordt in het advies aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten.

Het idee is geopperd om gezamenlijk te gaan kijken op locaties waar nu windmolens staan.

Eindconclusie

Door de deelnemers is op constructieve wijze samengewerkt om te komen tot potentiële locaties van windmolens in het zoekgebied Parkstad-Zuid.

De eindconclusie van de tweede workshop is dat de potentiële locaties voor de windmolens vooral zijn gelegen op of nabij bedrijventerreinen en langs auto(snel)wegen. Bij bedrijventerreinen is toch al sprake van een rommelig en verstoord landschap. Langs auto(snel)wegen zijn de mogelijkheden of kansen van een lijnopstelling van de windmolens groter. Vanwege omgevingsfactoren als slagschaduw en geluid niet bij de woonkernen.

Vervolg afspraak

Op 12 maart a.s. wordt een plenaire sessie gehouden waarbij ook bestuurders van de deelnemende gemeenten aanwezig zijn. Er is dan gelegenheid om met bestuurders te praten over de resultaten van alle werksessies.

Bijlage 1: Presentatie Windenergie Parkstad-Zuid werksessie 2 (3 & 5 februari 2020)

WELKOM namens

Werksessie 2
3 & 5 februari 2020

Mede mogelijk gemaakt door
provincie limburg

Programma

- 18:30 uur   Introductie
- 18:35 uur   Waar moet je rekening mee houden bij plaatsing?
- 18:50 uur   Aan de slag: op zoek naar locaties
- 20:20 uur   Pauze
- 20:30 uur   Samenvatten resultaten
- 21:00 uur   3D-tool
- 21:15 uur   Afsluiting werksessie 2
- 21:30 uur   Einde

Waar moet je rekening mee houden bij plaatsing?

- Eigendom en grondpositie
- Invloed van locatie op opbrengst
- Afstand tot het net
- Randvoorwaarden natuur
- Omgevingseffecten
- Afstand tot andere windmolens
- Wet- en regelgeving
- Combinatie met andere functies
- Aansluiting bij landschapstypes
- Afhankelijk van initiatiefnemer

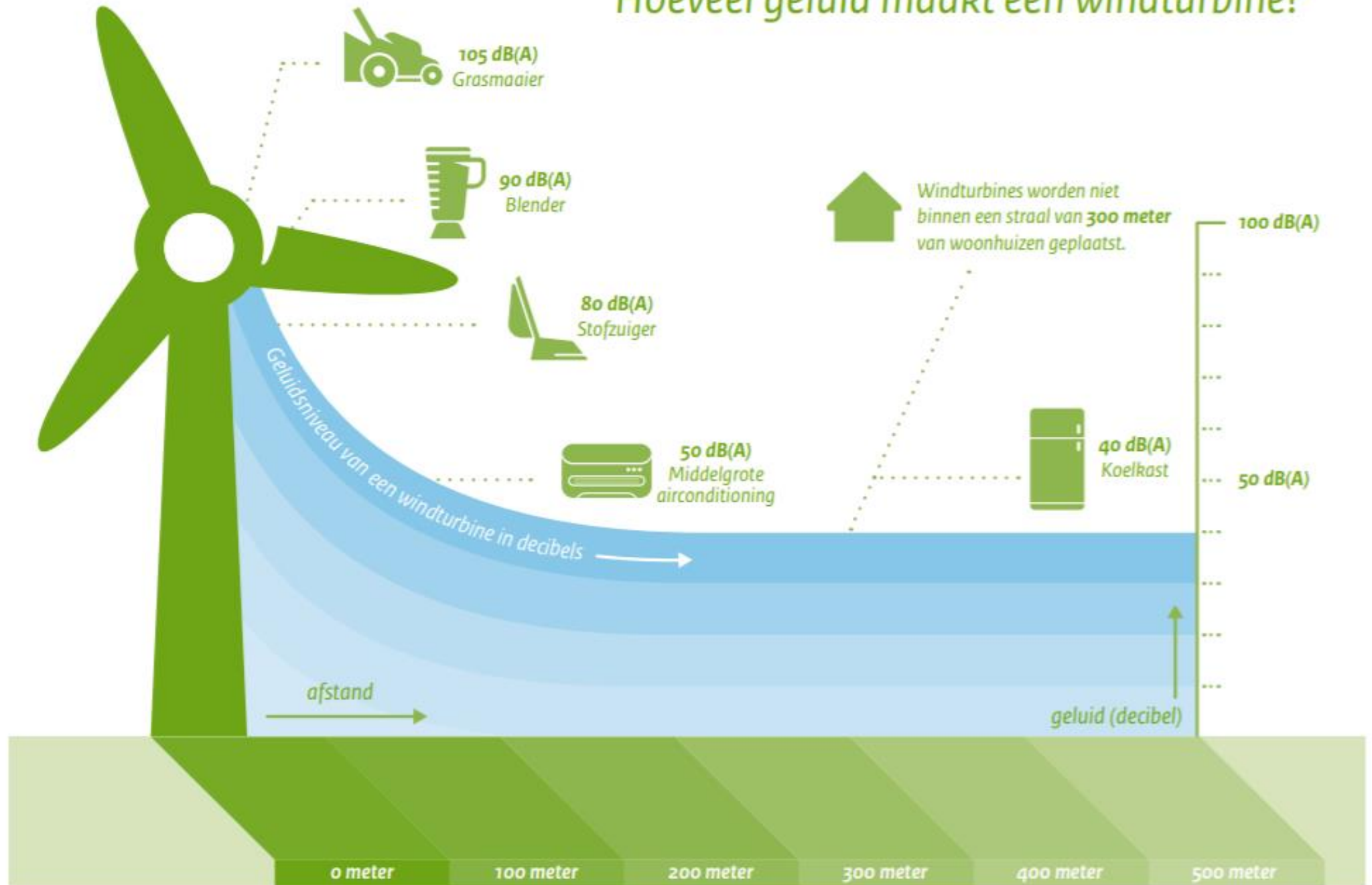
De belangrijkste omgevingseffecten

- Geluid
- Slagschaduw
- Natuur
- Landschap
- Veiligheid

- Gezondheid

Geluid

- Norm voor windturbines – geen afstandsnorm:
- 47 dB(A) Lden
- 41 dB(A) Lnight
- Niveau van het geluid dat een windturbine produceert:
  - De windsnelheid – draaien van de wieken
  - Het ontwerp van de windturbine – draaiende delen boven in de turbine
- Geluid verspreidt zich in alle richtingen.
- Geluid aan de gevel ook afhankelijk van:
  - Afstand
  - Bodemgesteldheid
  - obstakels (bijv. bomen, gebouwen)
  - Windrichting en atmosferische condities

Hoeveel geluid maakt een windturbine?

Slagschaduw

- Schaduw door ronddraaiende wieken
  - Reikt het verst als de zon laag staat
  - Mate van hinder:
    - De frequentie, de intensiteit en de duur
  - Norm
-
- Zo veel mogelijk niet-reflecterende materialen of coatinglagen

*Maximaal 17 dagen per jaar,
meer dan 20 minuten*

*Dit wordt vaak
vertaald in:*

*Maximaal 6 uur
per jaar*

Veiligheid

- Voorkomen van ongelukken
- Risico's worden berekend – contouren
- Binnen bepaalde contour mag bijv. geen ziekenhuis of klein kantoor gebouw aanwezig zijn
- Maar ook vuistregels / afstanden tot de windturbine (waarbinnen maatwerk mogelijk is)

- Rijkswegen (50 – 75 m, ½ rotordiameter)
- Hoogspanningslijnen (198 m)
- Buisleidingen met gevaarlijke stoffen (198 m (ondergronds) en 588 m (bovengronds))
- Industrie
- Waterwegen, spoorwegen en waterkeringen

Natuur

Wet natuurbescherming

- Bescherming van soorten en van gebieden
- Vogels en vleermuizen

Natuurgebieden vastgelegd:

- Natura2000 gebieden
- Natuur Netwerk Nederland
  - Zorgvuldige afweging

Provinciaal beleid

- Nationaal Landschap
- Omgevingsverordening provincie Limburg

Landschap

Solitair

In lijn

Geclusterd

Aan de slag: op zoek naar locaties

Informatie en vragen

www.windenergieparkstad.nl

info@windenergieparkstad.nl

